

بیرلشمیش میللتلر تشکیلاتی
اینسان حقوقلاری حاققیندا عمومی بیان نامه

بشر عائیله سینین بوتون عضولرینه خاص اولان لیاقت حس نین و اولنلارین برابر و آیریلماز حقوقلارینین تانینماسینین آزادلیق، عدالت و عمومی صلحون اساسی اولدوغونو نظره آلاق، اینسان حقوقلارینا اعتناسیزلیق و نفرتین بشریتده دهشته گتیرن بارباریزم حرکت لرینه سبب اولدوغونو و اینسانلارین سوز و اعتقاد آزادلیقینا مالیک، گورخو و احتیاج دان آزاد اولدوقلاری دونیانین یارادیلماسینین بشریتین ان عالی ایسته یی اولدوغونو نظره آلاق، اینسانین سون واسیطه کیمی استبداد و ظلمه قارشلی قیاما قالمیجا مجبور اولماماسینی تامین ائتمک اوچون اینسان حقوقلارینین قانونون حاکمیتی ایله مدافعه اولونماسینین ضرورلیینی نظره آلاق، خالقار آراسیندا مهربان مناسبت لرین اینکیشافینی دستک لمیین واجب لیینی نظره آلاق، بیرلشمیش میللتلرین خالقارینین ب.م.ت نظامنامه سینده اساس اینسان حقوقلارینا، اینسان شخصیت نین لیاقت و دیرینه، کیشی و قادیلارین حقوق برابرلیینه ایناملاری تصدیق ائتدیکلرینی و داها گنیش آزادلیق شرایطینده سوسیال ترقی و حیات شرایط نین یاخشیشلاشدیریلماسینا یاردیم ائتمه یی قطع ائتدیکلرینی نظره آلاق، عضو دولترین ب.م.ت. ایله امکداشلیق شرایط اینده اینسان حقوقلارینا و اساس آزادلیقلارا عمومی حورمت و اولنلارا عمل اولونماسینا یاردیم ائتمه یی عهده لرینه گوتوردوکلرینی نظره آلاق، بو حقوق و آزادلیقلارین کاراکترین تام شکیلده درک اولونماسینین همین عهده لیینین هر طرفلی یئرینه یئتیریلمه سی اوچون بویوک اهمیت کسب ائتدیینی نظره آلاق،

ب.م.ت. باش آسامیلییاسی

اینسان حقوقلاری حاققیندا عمومی بیان نامه نی، هر بیر کسین و جمعیتین هر بیر اورگانین بو بیان نامه نی رهبر توتاراق معارف چیلیک و تدریس یولو ایله همین حقوق و آزادلیقلارا حورمت اولونماسینا یاردیم ائتمه سی و میلی و بین الخلق سویبه ده ترقی پرور تدبیرلر یولو ایله، هم تشکیلاتین عضو اولان خالقلاری، هم ده اولنلارین یوربسدیک سیاسی آلتیندا اولان اراضی لرین خالقلاری آراسیندا عمومی لیکده و افکتیو تانینماسی و حیانا کنچیریلمسینه سعی گوسترمه لری مقصد ایله بوتون دولترین یئرینه یئتیریمیه جان آتمالی اولدوقلاری وظیفه کیمی بیان ائدیر.

ماده ۱

بوتون اینسانلار لیاقت و حقوق لارینا گوره آزاد و برابر دوغولورلار. اولنلارین شعورلاری و وجدان لاری وار و بیر بیرلرینه مناسبتده قارداشلیق روحوندا دورانمالیدیلار.

ماده ۲

هر بیر شخص ایرقیندان، دریسینین رنگ ایندن، جنس ایندن، دپلیندن، دین ایندن، سیاسی و دیگر عقیده سیندن، میلی و یا سوسیال منشا ایندن، املاک، سوسیال موقع و دیگر وضعیتیندن آسیلی اولمایاراق بو بیان نامه ده اعلان اولونموش بوتون حقوق و آزادلیقلارا مالک اولمالی دیر. بوندان علاوه، همین شخصین منسوب اولدوغو اولکه نین و یا اراضی نین مستقل، قیوم لوق آلتیندا اولان، اوزو اداره اولونمایان و یا سوورنلیی هر هانسی شکیلده محدود لاشمیش اولماسیندان آسیلی اولمایاراق، سیاسی، حقوقي و بین الخلق استاتوسوندان آسیلی اولاراق هنج بیر آیری سنچکیلیک قویولمامالیدیر.

ماده ۳

هر بیر شخصین یاشاماق، آزادلیق و شخصی توخونولمازلیق حقوقو وار.

ماده ۴

هنج کیم اولکه و یا آسیلی وضعیت ده ساخلانا بیلمز؛ قولدارلیق و قول تجارتي بوتون فورمالاردا قاداغان ائدیلمیر.

ماده ۵

هنج کیم ایشکنجه و یا قدار، غیر اینسانی و یا اونون لیاقتینی آچادان مناسبتنه و جزایا معروض قالمالیدیر.

ماده ۶

هر بیر شخص هارادا اولماسیندان آسیلی اولمایاراق اوزونون حقوق سوبیکت لیینین تانینماسی حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۷

بوتون اینسانلار قانون فارشیسیندا برابر دیر و قانون طرفیندن برابر مدافعه حقوقونا مالیک دیر. بوتون اینسانلار بو بیان نامه نی پوزان هر هانسی آیری سئچکیلیکدن و بنله آیری سئچکیلیه هر هانسی جهندن برابر مدافعه اولونما حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۸

هر بیر شخص آنا یاسانین و یا قانونون اونا وئردییی حقوقلارین پوزولماسی زامانی صلاحیت لی میلی محکمه لر طرفیندن حقوق لارینین بریا اولونماسی حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۹

هئچ کیم اوز باشینا حبسه، توتولمایا و یا سورگونه معروز قالا بیلمز.

ماده ۱۰

هر بیر شخص اونون حقوق و وظیفه لرینین تعیننی و اونا فارشی ایرلی سورولموش جنایت اتهامینین اساس لادیغینین معین لشدیرمه سی اوچون اونون ایشینین مستقل و بی طرف محکمه ده، تام برابرلیک اساسیندا، آشکارلیق و عدالتین بوتون طلب لرینین گوزنیلمه سی شرایط اینده باخیلماسی حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۱۱

۱. جنایت تورتمکده اتهام اولونان هر بیر شخص گناهی اونا مدافعه اوچون بوتون امکان لاردان تامين اولوندوغو آچیق محکمه ایستینتاقدا قانونی شکیلده ثبوت اولوناده ک حساب ائدیلمک حقوقونا مالیک دیر.
۲. هئچ بیر کس میلی قانون وئریجیلیک و یا بین الخلق حقوقا اساسن توردیلهی زامان جنایت حساب ائدیلمک مین حرکت و یا حرکتسیرلیک اوچون جنایتده اتهام اولونا بیلمز. عینی زاماندا جنایتین توردیلهی زامان تطبیق اولونا بیله جک جزادان داها آغیری تطبیق اولونا بیلمز.

ماده ۱۲

هئچ کیم شخصی و عائله حیاتینا مداخله یه، اوینین توخونولمازلیغینا، مکتوبلاشماسینین گیزلیلیینه، شرف و نفوذونا اوز باشینا قصده معروز قالا بیلمز. هر بیر شخصین بنله مداخله و قصدن قانون طرفیندن مدافعه اولونماق حقوقو وار.

ماده ۱۳

۱. هر بیر شخص هر بیر اولکه حدودوندا سربرست حرکت ائتمک و یاشاییش یئری سئچمک حقوقونا مالیک دیر.
۲. هر بیر شخص اوز اولکه سی ده داخل اولماقلا ایستینل اولکه نی ترک ائتمک و اوز اولکه سینه قاییتماق حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۱۴

۱. هر بیر شخص دیگر اولکه لرده تعقیب دن سیغیناجاق آختارماق و بو سیغیناجاقدان استفاده ائتمک حقوقونا مالیک دیر.
۲. بو حقوق حقیقتن ده غیری سیاسی جنایت و یا بیرلشمیش میللتلر تشکیلاتینین مقصد و پرنسیپلرینه ضد حرکت توردیلمسینه اساس لانان تعقیب لر زامانی استفاده اولونا بیلمز.

ماده ۱۵

۱. هر بیر شخص وطنداشلیق حقوقونا مالیک دیر.
۲. هئچ کیم اوز باشینا اولراق وطنداشلیقدان و وطنداشلیغینی دئیشمک حقوقوندان محروم ائدیله بیلمز.

ماده ۱۶

۱. یئتکینلیک باشینا چاتمیش کیشیلر و قادیلار ایرقی، میلی و دینی علامت لرینه گوره هئچ بیر محدودیت قویولمادان نیکاحا داخل اولماق و عائله قورماق حقوقونا مالیک دیر. اولنار نیکاحا داخل اولارکن، نیکاح مدتینده و اونون پوزولماسی زامانی عینی حقوقلاردان استفاده ادیرلر.
۲. نیکاح، نیکاحا داخل اولان هر ایکی طرفین آزاد و تام راضیلیغی اولارسا باغلانا بیلر.
۳. عائله جمعیتین طبیعی و باشلیجا قوروی و جمعیت و دولت طرفیندن مدافعه اولونما حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۱۷

۱. هر بیر شخصین هم تک باشینا، هم ده دیگرلری ایله بیرلیکده مولکیتته صاحب اولما حقوقو وار.
۲. هئچ کیم اوزباشینا اولراق مولکیتندن محروم ائدیله بیلمز.

ماده ۱۸

هر بیر شخص دوشونجه، وجدان و دین آزادلیغی حقوقونا مالیک دیر؛ بو حقوقا اوز دینینی و اعتقادینی دئیشمک آزادلیغی و اوز دینینه و اینانجلارینا تحصیل، دعا و دینی و ریتوال آئین لر زامانی تکلیکده و یا باشقالاری ایله بیرلیک ده، آشکار و یا فردی شکیلده اعتقاد ائتمک آزادلیغی داخلیدیر.

ماده ۱۹

هر بیر شخص عقیده دوشونجه، وجدان و دین آزادلیغی حقوقونا مالیک دیر؛ بو حقوقا مانع سیز اولاراق عقیده به مالیک اولماق و اینفورماسییا و ایده یالاری دولت سرحد لریندن آسیلی اولماپاراق ایسته نیلن واسطه لرله آختارماق، اده ائتمک و یایماق آزادلیغی داخلیدیر.

ماده ۲۰

۱. هر بیر شخص دینج بیغینچاقلار و آسوسیالار آزادلیغی حقوقونا مالیک دیر.
۲. هئچ بیر شخص هر هانسی بیر آسوسیایا قوشولماغا مجبور ائدیله بیلمز.

ماده ۲۱

۱. هر بیر شخص دولتین اداره اولونماسیندا بیلا واسطه و یا آزاد شکیلده سئچلمیش نماینده لر واسطه سیله اشتراک ائتمک حقوقونا مالیک دیر.
۲. هر بیر شخص اوز اولکه سینده دولت خدمتینده قوللوق ائتمک اوچون برابر امکانا مالیک اولماق حقوقونا مالیک دیر.
۳. خالقین اراده سی اقتدار حاکمیتین اساسی اولمالیدیر؛ بو اراده اوز ایفاده سینې گیزلی سس وئرمه یولو ایله، عمومی و برابر سئچکی حقوقو و یا سس وئرمین آزادلیغینی تامین ائدن دیگر عینی معنالی فورمالار اساسیندا کئچیریلن مومتمادی و ساختالاشدیرمیش سئچکیلرده تاپمالیدیر.

ماده ۲۲

هر بیر شخص جمعیتین عضوو کیمی سوسیال مدافعه حقوقونا و میلی سعی لر و بین الخلق امکداشلیق یولو ایله و هر بیر دولتین استروکترو و رسورسلارینا اویغون اولاراق اونون لیاقتلی مدافعه سی و شخصیتین آزاد انکشافی اوچون اقتصادی، سوسیال و مدنی ساحلرده حقوقلارا مالیک دیر.

ماده ۲۳

۱. هر بیر شخصین امک، سرپرست ایش یئری سئچمک، عدالتلی و یاخشی ایش شرایطی و ایش سیزلیکدن مدافعه حقوقو وار.
۲. هر بیر شخص هئچ بیر آیری سئچکیلیک اولمادان عینی امک حاققی آلماق حقوقونا مالیک دیر.
۳. هر بیر ایشلین شخص، امک بینین لازیم گه لر سه دیگر سوسیال مدافعه واسطه لرې ایله تامام لانان، اونون اوزونون و عائله سینین لایققلی دولانیشیغی نی تامین ائده بیلن عدالتلی و قناعت بخش اودنیلمه سی حقوقونا مالیک دیر.
۴. هر بیر شخصین همکارلار اتفافی یاراتماق و اوز سوسیال ماراقلارینی مدافعه ائتمک اوچون همکارلار اتفاقلارینا داخل اولماق حقوقو وار.

ماده ۲۴

هر بیر شخصین استراحت و آسوده واخت، او جمله دن ایش گونونون آغلاباتان حدودو و اودنی لن مومتمادی مضمونیت حقوقو وار.

ماده ۲۵

۱. هر بیر شخص اونون اوزونون و عائله سینین صحت و رفاهی نی تامین ائتمک اوچون لازیم اولان، قیدا، گنیم، طبیی خدمت و لازیمی سوسیال تامینات دا داخل اولماقلا حیات سوبه سی حقوقونا و ایشسیرلیک، خسته لیک، علیل لیک، دول قالما، قوجالیق و اوندان آسیلی اولمایان سبب لر اوزوندن یاشاییش واسطه لرینین ایتیریلمه سی زامانی تامینات حقوقونا مالیک دیر.
۲. آنالیق و اوشاقلیق خصوصی قایغی و یاردیم آلماق حقوقونا مالیک دیر. هر نیکاح نتیجه سینده هم ده نیکاح دان کنار دوغولموش اوشاقلار عینی سوسیال مدافعه دن استفاده ائتمه لیدیر.

ماده ۲۶

۱. هر بیر شخص تحصیل حقوقو وار. ان آزی ابتدائی و عمومی تحصیل پولسوز اولمالیدیر. ابتدائی تحصیل اجباری اولمالیدیر. هر کس تکنیکی و پنشه تحصیلی آلماق امکانینا مالیک اولمالیدیر، عالی تحصیل ده هر کسین قابیلیتی اساسیندا هامییا عینی درجه ده میسر اولمالیدیر.
۲. تحصیل اینسان شخصیتین تام انکشافینا و اینسان حقوقلاری و اساس آزادلیقلارا حورمتین آرتیریلماسینا یونه لدیلملیدیر. تحصیل خالقلار، ایرقی و دینی گروپلار آراسیندا قارشیلیقلی آنلاشمانین، دوزوم لویون و دوستلویون محکم لندیرمسینه و بیرلشمیش میللتلرین صلحو گوروما ساحسینده فعالیتینه یاردیم ائتمه لیدیر.
۳. والدین لر اوز آز یاشلی اوشاقلارین تحصیل نوع نو سئچمه کده اوستونلویه مالیک دیر لر.

ماده ۲۷

۱. هر بیر شخص جمعیتین مدنی حیاتیندا سرپرست اشتراک ائتمک، اینجه سنتدن هر آلماق، علمی ترقی ده اشتراک ائتمک و اونون فایداسیندان استفاده ائتمک حقوقونا مالیک دیر.

۲. هر بیر شخص معلفی اولدوغو علمی، ادبی و اینجه سنت عصر لرینین نتیجه سینده میدانا چیخان مادی و معنوی منافع لرینین قورونماسی حقوقونا مالیک دیر.

ماده ۲۸

هر بیر شخصین بو بیان نامه ده عکس اولونموش حقوق و آزادلیقلارین تام تامین اولوندوغو سوسیال و بین الخلق دوزوم حقوقو وار.

ماده ۲۹

۱. هر بیر شخصین یالنیز اونون آزاد و تام انکشافی مومکون اولدوغو جمعیت قارشیسیندا وظیفه لر داشییر.
۲. اوز حقوق و آزادلیق لارینی حیاتا کئچیررکن هر بیر شخص یالنیز ائله ده محدودیتلره معروز قالا بیلر کی، اونلار قانون طرفیندن دیگر لرینین حقوق و آزادلیقلارینین تانینماسی و حورمت اولونماسینین تامین ائدیلمه سی و دموکراتیک جمعیتین اخلاقی، اجتماعی آسایش و عمومی رفاه طلب لرینی اوده مک مقصد ایله تائین ائدیلمش اولسون.

۳. بو حقوق و آزادلیقلارین حیاتا کئچیریلمه سی بیرلشمیش میللتلر تشکیلاتینین مقصد و پرنسیپ لرینه ضد اولمامالیdır.

ماده ۳۰

بو بیان نامه ده هئچ نه هر هانسی دولته، شخصلر قروپونا و آیری آیری شخصلره بیان نامه ده اعلان اولونموش حقوق و آزادلیقلارین محوینه یونلمیش هر هانسی فعالیت له مشغول اولماق و یا هر هانسی حرکتی تورتمک حقوقونون وئريلمه سی کیمی تفسیر اولونا بیلمز.